

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie**

Szczecin, dnia   kwietnia 2010 r.

LSZ-4100-02-06/2010
P/09/005

**Pan
Eugeniusz Jasiewicz
Burmistrz Wolina**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie przeprowadziła w Urzędzie Miejskim w Wolinie, zwanym dalej Urzędem, kontrolę powiązania budżetu Gminy Wolin z budżetem państwa w zakresie wybranych dochodów i wydatków w 2009 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 26 marca 2010 r. Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Burmistrzowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z zastrzeżeniami ocenia działalność Urzędu w zakresie objętym kontrolą.

1.   Dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami wykonane w 2009 r. wyniosły 111,62 tys. zł, co stanowiło 222,3% planu (50,20 tys. zł). Dochody te były o 52,95 tys. zł wyższe niż w roku poprzednim. Do budżetu państwa przekazano 75,34 tys. zł (o 32,27 tys. zł więcej niż w 2008 r.).

Planowanie dochodów przez Urząd i podległe jednostki organizacyjne odbywało się na podstawie informacji przekazywanych przez Wojewodę Zachodniopomorskiego (Wojewodę) zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 lipca 2006 r.²

Uzyskane dochody, po potrąceniu prawidłowo ustalonych należności Gminy Wolin, przekazywano na rachunek dysponenta części budżetowej w terminach określonych w § 8 ust. 2 ww. rozporządzenia, z wyjątkiem kwot:

---

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² w sprawie planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, przekazywania dotacji celowych i przekazywania pobranych dochodów związanych z realizacją tych zadań (Dz. U. Nr 135, poz. 955).

- z tytułu zaliczki alimentacyjnej: 77,09 zł przekazanej 23.03.2009 r., tj. 8 dni po terminie oraz 260,43 zł przekazanej 30.06.2009 r., tj. 15 dni po terminie,
- z tytułu funduszu alimentacyjnego: 494,07 zł przekazanej 15.06.2009 r., tj. 21 dni po terminie.

W ocenie NIK nieterminowe przekazywanie dochodów budżetu państwa wypełnia znamiona naruszenia dyscypliny finansów publicznych określonego w art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (dalej „undfp”).

W 2009 r. Urząd nie zapłacił odsetek z tytułu ww. przypadków nieterminowego odpro- wadzania dochodów; należne budżetowi państwa odsetki - w kwocie 5,60 zł - Urząd uiszczył dopie- ro w trakcie kontroli NIK, tj. 15.03.2010 r.

2. Zaległości w realizacji ww. dochodów na koniec 2009 r. wynosiły 1.547,78 tys. zł i w porównaniu do roku poprzedniego (1.119,41 tys. zł) wzrosły o 428,37 tys. zł, tj. o 38,3%. Na wysokość zaległych należności zasadniczy wpływ miały zaległości z tytułu świadczeń alimenta- cyjnych, których kwota stanowiła 1.436,16 tys. zł.

NIK pozytywnie ocenia sposób postępowania wobec 30 dłużników alimentacyjnych. Podejmowane w 2009 r. przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Wolinie (dalej „OPS”) działa- nia obejmowały wszystkie formy dochodzenia należności, określone w art. 4 i art. 5 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.³ Danych dotyczą- cych tych działań nie ujęto jednak w części G sprawozdania „Informacja na temat podejmo- wanych działań wobec dłużników alimentacyjnych” sporządzonego przez OPS za IV kwartał 2009 r. (wymóg rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 września 2008 r.⁴). Wyjątek stanowiło zamieszczenie informacji o jednym złożonym wniosku o ściganie.

Stwierdzono 3 przypadki nieuzasadnionej zwłoki w podejmowaniu działań między dwoma okresami świadczeniowymi, tj. od października 2008 r. do września 2009 r. oraz 4 przypadki braku decyzji (po zakończeniu okresu świadczeniowego) zobowiązujących dłużni- ków do zwrotu należności (wymóg art. 27 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów).

NIK wnosi zastrzeżenia do ewidencji analitycznej dłużników prowadzonej na koncie 221, która nie zawierała podziałek klasyfikacji budżetowej, tj. wskazania rozdziału i paragra-

---

³ Dz.U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 ze zm.

⁴ w sprawie sprawozdań z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. Nr 173, poz. 1075)

fu, co było niezgodne z wymogami załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r.⁵ (część II - opis konta bilansowego 221).

3. Dotacje celowe z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami zostały wykorzystane w kwocie 4.268,30 tys. zł, co stanowiło 96,1% przyznanych środków. Niewykorzystane środki w kwocie 171,9 tys. zł zwrócono w terminie określonym w art. 144 ust. 5 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych⁶ (dalej „ufp”).

Urząd otrzymywał dotacje w sposób umożliwiający pełne i terminowe wykonanie zleconych zadań, z wyjątkiem dotacji celowej na wypłaty producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego (art. 8 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, zwanej dalej „uzpa”⁷). Wojewoda przekazał Urzędowi dotacje na zwrot podatku akcyzowego w trzech transzach, w dniach: 27.05.2009 r. (332.024,62 zł), 05.11.2009 r. (100.394,97 zł) i 22.12.2009 r. (103.745,79 zł). Kwota dotacji przekazana w listopadzie 2009 r. (druga transza) nie pokrywała potrzeb Urzędu. Trzecia transza (wyrównująca) została przekazana z opóźnieniem 22 dni (uwzględniając termin wypłat zwrotu podatku do 30.11.2009 r.). Wskutek tego Urząd nie zachował terminów wypłat określonych w art. 7 ust. 1 pkt 2 uzpa (dla wniosków złożonych przez rolników w okresie od 1 do 30 września 2009 r.).

Przed rozpoczęciem kontroli przez NIK Urząd nie wystąpił do Wojewody o wypłatę należnych Gminie odsetek z tytułu niedotrzymania terminów przekazywania dotacji na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej (art. 8 ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, zwanej dalej „usg”⁸). Wniosek taki skierowano do Wojewody w dniu 22.02.2010 r. (kwota odsetek wynosiła 625,32 zł).

Mimo otrzymania przez Urząd III transzy dotacji na wypłaty podatku akcyzowego 22.12.2009 r. plan finansowy wydatków zmieniono 31.12.2009 r.⁹ Tymczasem wypłaty dla rolników realizowano od 23.12.2009 r. Zwroty akcyzy z III transzy (przelewy i wypłaty gotówkowe w kasie) wyniosły ogółem 101.711,56 zł. Zmiana planu finansowego 31.12.2009 r. była dostosowaniem planu wydatków do wydatków już dokonanych, co naruszało przepisy art. 35 ust. 1 i art. 138 pkt 3 ufp, zgodnie z którymi dokonywanie wydatków następować mogło w granicach kwot określonych w planie finansowym Urzędu.

⁵ w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 ze zm.).

⁶ Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm. obowiązująca do 31.12.2009 r.

⁷ Dz.U. Nr 52, poz.379.

⁸ Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz.1591 ze zm.

⁹ Zarządzenie Burmistrza Nr 101/09

Dotacja otrzymana od Wojewody w 2009 r. na zwrot podatku akcyzowego rolnikom (536.165,38 zł) została wykorzystana w całości. Badanie sposobu wydatkowania (z rozdziału 01095) części dotacji należnej Gminie na pokrycie kosztów postępowania związanych ze zwrotem akcyzy, tj. kwoty 10.513,05 zł (2% dotacji ogółem) wykazało, że:

- wydatkowanie kwoty ogółem 1.932,15 zł w marcu i kwietniu 2009 r. nie zostało ujęte w planie finansowym Urzędu, Burmistrz dokonał zmiany planu z uwzględnieniem ww. kwoty 20.05.2009 r.¹⁰, a I transzę dotacji Urząd otrzymał 27.05.2009 r.,
- wydatkowanie kwoty 1.789,63 zł w miesiącach maj – listopad 2009 r. spowodowało przekroczenie o 165,41 zł planu finansowego w § 4210, który ustalono 20.05.2009 r. w wysokości 1.624,22 zł¹¹,
- wydatkowanie kwoty ogółem 767,28 zł w miesiącach czerwiec – wrzesień 2009 r. z § 4360, § 4740 i § 4270 nie zostało ujęte w planie finansowym z 20.05.2009 r., ponieważ w okresie od 20.05.2009 r. do 09.11.2009 r.¹² plan nie przewidywał dokonywania wydatków w ww. paragrafach.

Zgodnie z wymogami art. 138 pkt 3 i art. 186 ust. 3 ufp dokonywanie wydatków mogło następować w granicach kwot określonych w planie finansowym Urzędu, a plan taki Burmistrz winien był zmieniać przed wydatkowaniem środków.

W ocenie NIK wydatkowanie środków nie ujętych w planie finansowym jest równoznaczne z dokonaniem wydatków bez upoważnienia, co wypełnia znamiona naruszenia dyscypliny finansów publicznych określonego w art. 11 ust 1 undfp.

Stwierdzono też, że kwota 877,42 zł wydatkowana z rozdziału 01095 § 4750 na zakup papieru ksero winna być ujęta w § 4740 „Zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych”. Wskutek błędnej klasyfikacji budżetowej w sprawozdaniach Rb-50 (o wydatkach) i Rb-28S za rok 2009 kwotę wydatków wykazanych w rozdziale 01095 w § 4750 zawyżono o kwotę 877,42 zł, a w § 4740 odpowiednio zaniżono. Klasyfikowanie wydatków do niewłaściwych paragrafów było niezgodne z wymogami załącznika nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 14 czerwca 2006 r.¹³

Ponadto w sprawozdaniu Rb-50 (o dotacjach) za IV kwartał 2009 r. rozliczenie wykonania dotacji otrzymanej od Wojewody na zwrot podatku akcyzowego (536.165,38 zł) wykazano w rozdziale 01010 „Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi”, zamiast w rozdziale 01095 „Pozostała działalność” - jak w sprawozdaniu Rb-50 (o wydatkach). Ujęcie tej samej

¹⁰ Zarządzenie nr 28/09 Burmistrza Wolina z dnia 20 maja 2009 r. w sprawie zmian budżetu.

¹¹ j.w.

¹² Zarządzenie nr 80/09 Burmistrza Wolina z dnia 09.11.2009 r. w sprawie zmian budżetu.

¹³ w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. Nr 107, poz. 726 ze zm.).

dotacji w dwóch różnych rozdziałach naruszało wymogi klasyfikacji dochodów i wydatków publicznych określonych w załączniku nr 2 ww. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 14 czerwca 2006 r. Kwoty dotacji wykazane w sprawozdaniu w rozdziale 01010 nie były zgodne z zapisami w księgach rachunkowych Urzędu. Do dnia zakończenia kontroli NIK Urząd nie skorygował ww. sprawozdania Rb-50 (o dotacjach).

W ocenie NIK wykazanie w sprawozdaniu budżetowym danych niezgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej wypełnia znamiona naruszenia dyscypliny finansów publicznych określonego w art. 18 pkt 2 undfp.

Analiza złożonych przez producentów rolnych 50 wniosków (wraz z załącznikami)¹⁴ oraz wydanych na ich podstawie decyzji w sprawie zwrotu podatku akcyzowego wykazała, że:

- w 25 decyzjach ustalających limit zwrotu akcyzy w treści decyzji nie zawarto informacji o części limitu pozostałej do wykorzystania w 2009 r., co było niezgodne z wymogiem art. 5 ust. 3 uzpa; informacja ta służyć miała odbiorcy decyzji i winna stanowić część rozstrzygnięcia decyzji (art. 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego¹⁵, dalej „kpa”),
- w 5 decyzjach podano powierzchnię użytków rolnych wg stanu na dzień 1.04.2009 r., mimo, iż wydano je 20.03.2009 r.,
- we wszystkich 50 zbadanych sprawach w dokumentacji brakowało wydruku/informacji z ewidencji gruntów i budynków, według stanu na dzień 1 kwietnia danego roku, co było wymogiem art. 4 ust. 2 uzpa; do dokumentacji załączano zaświadczenia o wielkości gospodarstwa rolnego (w tym użytków rolnych) pochodzące z ewidencji prowadzonej dla potrzeb podatku rolnego; pracownicy Urzędu nie dokumentowali (w formie adnotacji) faktu przeglądania bazy ewidencji gruntów i budynków zgodnie z wymogiem art. 72 kpa,
- w 6 decyzjach nie zawarto uzasadnienia naliczenia zwrotu akcyzy od mniejszej wielkości gruntów niż ta, która wynikała z ww. zaświadczeń, co było niezgodne z wymogiem określonym w art. 107 § 3 kpa; wskutek tego, zawarte w treści tych decyzji szablonowo powielane stwierdzenia, odnoszące się do wielkości posiadanych przez rolników użytków rolnych, nie były zgodne ze stanem faktycznym, ponieważ powierzchnia tych użytków była większa.

4. NIK pozytywnie ocenia przeprowadzenie postępowań z zakresu zamówień publicznych na realizację dwóch zadań z udziałem dotacji zewnętrznych, tj.:

- zadania pn. „Rewitalizacja, przebudowa i rozbudowa barokowego dworu w Wolinie”, którego zleciennodawcą było Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (kwota dotacji 450.000 zł),

---

¹⁴ wybranych losowo (odpowiednio 25 z okresu od 1 do 31 marca 2009 r. i 25 z okresu od 1 do 30 września 2009 r.).

¹⁵ Dz.U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.

- zadania pn. „Budowa kompleksu boisk sportowych „Moje boisko – Orlik 2012” w Wolinie”, którego zleceńodawcami były Ministerstwo Sportu i Turystyki (kwota dotacji 333.000 zł) oraz Województwo Zachodniopomorskie (kwota dotacji 333.000 zł).

Realizacja zbadanych zamówień przebiegała zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹⁶ (dalej „upzp”), w tym: wybór trybów udzielenia zamówień, zamieszczanie ogłoszeń o postępowaniach, prowadzenie i dokumentowanie postępowań, wybór ofert oraz wykonanie zamówień (robót budowlanych).

5. Wprowadzone w Urzędzie procedury kontrolne odpowiadały wymogom art. 47 ust. 2 i 3 upf, mimo, że nie wyodrębniono w nich kontroli realizacji zadań finansowanych środkami transferowanymi z podsektora rządowego. Wyjątek stanowiły procedury dotyczące sposobu ewidencjonowania w księgach funduszy pomocowych (załącznik 16 i 17 do polityki rachunkowości). Stwierdzono jednak, że planowymi kontrolami wewnętrznymi objęto w 2009 r. wyłącznie wydatki oraz prawidłowość wykorzystania dotacji przekazanych przez Gminę organizacjom pozarządowym. Kontrole nie obejmowały procesów gromadzenia środków publicznych należnych zarówno Gminie jak i budżetowi państwa.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

1. *Terminowe przekazywanie przez Urząd dochodów budżetu państwa.*
2. *Prowadzenie przez OPS ewidencji analitycznej dłużników alimentacyjnych z uwzględnieniem podziałek klasyfikacji budżetowej.*
3. *Bieżące aktualizowanie planu finansowego wydatków Urzędu w celu dokonywania wydatków w granicach kwot określonych w tym planie.*
4. *Ujmowanie wydatków w księgach z zachowaniem wymogów klasyfikacji budżetowej.*
5. *Dokonanie korekty sprawozdania Rb-50 (o dotacjach) za IV kwartał 2009 r. w zakresie rozliczenia wykonania dotacji otrzymanej na zwrot podatku akcyzowego.*
6. *Rzetelne sporządzanie uzasadnień faktycznych w wydawanych decyzjach w sprawie zwrotu podatku akcyzowego.*
7. *Objęcie kontrolą wewnętrzną prawidłowości wykorzystania dotacji na zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone ustawami oraz procesów gromadzenia środków publicznych należnych budżetowi państwa.*

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Burmistrza w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego

---

¹⁶ Dz.U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.

wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Burmistrzowi prawo zgłoszenia na piśmie, do Dyrektora Delegatury NIK, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały.